

7 JUNI 1923



TO ENJOY YOUR "LISTNING-IN", YOU
MUST SMOKE
PERFECT CIGARETTES
ABDULLA & Co., Ltd.
173 NEW-BOND ST. LONDON. W.1.
MAKE THESE PERFECT CIGARETTES.
TURKISH-VIRGINIAN-EGYPTIAN.

Nº 15



N-S-F

Draadlooze Telefonie



NEDERLANDSCHE SEINTOESTELING-FABRIEK

De N. S. F. heeft het genoegen te berichten dat zij binnen eenige dagen groote orders kan opnemen op het zoo gewilde artikel

HONINGRAATSPOELHOUDERS.

Wij zullen ons onthouden van een woord ter aanbeveling, want wij durven met vertrouwen verklaren dat het fabrikaat voor zichzelf zal spreken **BETER** dan woorden vermogen.

Het zullen zijn:

- Honingraatspoelhouders voor twee spoelen voorzien van één fijne regel-hefboom prijs , 10.—
- Honingraatspoelhouders voor drie spoelen voorzien van twee fijne regel-hefboomen prijs , 12.50

Verder:

- 8 stuks honingraatspoelen N. S. F. Nrs. 25/250 prijs , 21.35
- Voor den handel aantrekkelijke condities.

Wie het eerst komt
Maakt het eerst!

Adres voor Nederl. Indië:
„Radio-Holland”, Tandjong Priok.

Adres voor Den Haag:
2de Emmastraat 268, Tel. B. 233.

HILVERSUM

TELEF: N^o
-1821-



-HOLLAND-

TEL: ADR
-SIGNAL-



N. V. NED. „RADIO-INDUSTRIE”.
BEUKSTRAAT 10 -- HAAG -- TEL. M. 3080

Speciaal voor de Tentoonstelling voor Sport en Toerisme te Scheveningen geven wij van **1-10 JUNI** iederen dag

RADIO-CONCERTEN

van 3—5 en 9—11 uur nam. op eene golf lengte van 1070 of 1300 M.

Demonstratie

in de **„Looijboeren op de Pier,**

waarin ook onze expositie van diverse toestellen.

Als **ATTRACTIE** stellen wij voor elke 10^{de} bestelling van één der apparaten of 1 stel Corona's met 3-ledige spoelenhouder volgens onze **Radio-Expres N^o 13, GRATIS** beschikbaar onze

Laagfrequentversterker type L. F. B.

of een.

Magnavox type R. 3.

Na afloop der tentoonstelling worden de gelukkige winnaars door het lot aangewezen. Ook schriftelijke bestellingen van elders deelen in deze aanbieding, mits den wensch daartoe uitdrukkelijk wordt vermeld.

Firma W. BOOSMAN, Warmoesstraat 97,
Amsterdam. Tel. 9103 N.
Instrumentmaker der Kon. Ned. Marine.

**Complete Ontvangtoestellen voor
Draadloze Telegrafie en Telefonie.**

Type B. I. Compleet met lamp, accu, anode-batterij, telefoon en 8 spoelen. f 175.—

Type B. II. Compleet als b.s. toestel, doch met ingebouwen laagfrequent versterker, met omschakelaar voor versterkt-onversterkt f 250.— (zie afbeelding Maart-No. Radio-Nieuws).

General Radio condensatoren en transformatoren.

Murdock condensatoren, weerstanden en telefoons.

Radion knoppen met schalen.

Dubilier rooster en blokocondensatoren.

Hart & Hegeman Radio Materiaal.

NIEUW!!! Regelbare lekweerstanden van 100.000 tot

5.000.000 Ohm f 2.—

1000 tot 100.000 Ohm f 2.—

Laagfrequent transformatoren. f 9.—

Losse fijnstelling voor General radio condensatoren f 5.—

Alle soorten lampen, telefoons en verdere onderdeelen.

Gehoorzaal „Concertofoon”

462 SINGEL b/h Koningsplein. AMSTERDAM.

Tel. C. 5222.

Geopend dagelijks van 9—6 uur.

WIJ VERKOOPEN DE NIEUWSTE EN BESTE

Radio-Ontvangtoestellen

en

Toebehooren.

VRAAGT GEILLUSTREERDE PRIJSCOURANT.

VERTEGENWOORDIGER TE ROTTERDAM

C. F. JANSEN.

27 GERARD SCHOLTENSTRAAT.

Radio Inrichting Firma Ch. Velthuisen

Oude Molstraat No. 18, 's-Gravenhage.

Tel. H. 2412.

Radiofoon P. C. K. K.

Kantoren en Magazijnen

Juffrouw Idastraat 5. Postrek. 28376.

Depot der Varta Accumulatoren Fabrik Berlin.

Agent der S. G. Brown Ltd. te Londen.

Vertegenwoordiger der Hart & Hegeman Mfg. Co. U. S. A.

Een der voornaamste onderdeelen van Uw ontvangstation is wel de Ontvanglamp, neemt U hiervoor de

PHILIPS LAAG-VACUUM, Type D 1,

prijs f 7.50, dan heeft U het beste wat er op het gebied van Ontvanglampen in den handel is.

**SOCIÉTÉ FRANÇAISE
RADIOÉLECTRIQUE
LANGE POTEN 15^a, DEN HAAG.**

Nieuwe types amateurtoestellen
Gecombineerde ontvanger-versterkers
Versterkers met hoogfrequentie-,
detectie- en laagfrequentie-elementen
in elke gewenschte combinatie
Fransche lampen.

WAAROM?

Waarom hebben wij zooveel succes met onzen CEB-Telefonie-Ontvanger?

- 1°. Omdat het een eenvoudig te bedienen apparaat is.
- 2°. Omdat de zelfinductie voor het geheele meetbereik is ingebouwd en uitwisseling van spoelen dus niet noodig is.
- 3°. Omdat er uitsluitend prima onderdeelen op vakkundige wijze in verwerkt worden.
- 4°. Omdat ook aan de uiterlijke afwerking de noodige zorg wordt besteed.
- 5°. Omdat de prijs zoo billijk mogelijk is gesteld.

VRAAGT BESCHRIJVING EN AFBEELDING.



COMMERCIEEL ELECTROTECHNISCH BUREAU „CEB”

den Haag — Laan van Meerdervoort 30 — Tel. M. 5277.

RADIO-EXPRES

DIT BLAD VERSCHIJNT IEDEREN DONDERDAG.

De abonnementsprijs bedraagt, bij vooruitbetaling, f 2.— per halfjaar voor het binnenland en f 3.— voor het buitenland. Voor leden der Nederlandsche Vereeniging voor Radio Telegrafie is de abonnementsprijs per halfjaar f 0.75 voor het binnenland en f 1.75 voor het buitenland, eveneens bij vooruitbetaling te voldoen.

Uitgave van N. VEENSTRA, Laan van Meerdervoort 30, den Haag, Tel. Marnix 2112

Denkt men van roof te kunnen bestaan ?

Hoewel door de zeer rake kritiek (Brutale beunhazerij) het nieuwe beunhaasje „De Marconist”, wel al geheel is afgemaakt, lijkt het mij alsnog gewenscht u even te wijzen op het feit, dat niet alleen het door u geciteerde uit andere boeken is overgeschreven, doch dat letterlijk ALLES, wat in dat blad voorkomt, plagiaat is. Mijn aandacht werd dadelijk getrokken door de figuur op blz. 6 van No. 1 (krachtlijnen-figuur) die zonder mijne toestemming is overgedrukt uit mijn leerboek. Alleen hebben de heeren er voor gezorgd haar onderst boven na te drukken; dan lijkt het nog alsof er eenig verschil in is.

Niet alleen die figuur, doch ook het artikel: Golven of trillingen in verschillende middenstoffen is *woordelijk* overgenomen uit mijn leerboek. (Zie blz. 30, Hoofdstuk V, t/m blz. 32).

Tot overmaat is de krachtlijnen-figuur in het trillingsartikel verzeild geraakt, terwijl het artikel over Magnetisme enz., dat blijkbaar uit Penrose is geknipt, versierd werd met een figuur over een steen, die te water wordt geworpen.

De geheele geschiedenis lijkt me op z'n zwakst gesproken oplichterij en alleen een poging om advertentie-contracten te krijgen. De inhoud van het blad zou dan wel bij elkaar geraapt kunnen worden, hetgeen gelukt is.

Gelukkig, dat zulke manipulaties niet onopgemerkt blijven en dat uw rake kritiek daaraan een eind maakte.

Indien u zulks in het algemeen

belang acht, geef ik u toestemming deze mededeeling te publiceren.

L. F. STEEHOUWER.

HOE DE LEZERS OVER RADIO-EXPRES DENKEN.

Ik maak van de gelegenheid gebruik, U mijn groote voldoening te betuigen over *Radio-Expres*, dat ik iedere week met belangstelling tegemoet zie en ik hoop, dat de oplage net zoo groot moge worden als van.... de Haagsche Post.

J. AKKERMAN.

Rotterdam, 1 Juni 1923.

Ieder ernstige Radio-amateur is lid van de Ned. Vereeniging der Radio-Telegrafie, zijn kennis wordt verrijkt door talloze wenken en raadgevingen uit het Maandblad der vereeniging, terwijl het lidmaatschap wordt versterkt door het lezen van het weekblad *Radio-Expres* de „vraagbaak” voor ieder Radio-liefhebber.

D. H. FROON.

Winschoten, 4 Juni 1923.

Handel zachtikens met den jongeling!

Met groote instemming nemen wij het volgende uit een particulier schrijven, dat wij van een rasecht ouder amateur ontvingen:

De genereerende bureu die nu als Etherverpesters worden aangeduid, zijn naar wat men er zoo van hoort, nog leeken op Radiogebied; zij storen dus onbewust; en dat is zeer begrijp-

pelijk, daar die nieuwe amateurs begonnen zijn in een tamelijk lastige periode, van lampontvangst, honingraatspoelen, versterkers en dergelijke moderne ontvangmiddelen.

Ik zelf stam, als amateur, af van „het kristallen tijdperk”, straalspoel etc. en heb getracht gelijken tred te houden met de radioontwikkeling tot op heden. Daardoor ben ik ook geleidelijk in het moderne en moeilijker tijdperk getreden met veel praktische proefnemingen.

En nu begrijp ik volkomen de vele voetangels en klemmen, die voor de tegenwoordig pasbeginnende amateurs aanwezig zijn, die niet meer zelf behoeven te „prutsen”, doch alles kant en klaar kunnen koopen, maar de praktijk missen om hun toestel te kunnen handteeren; het duurt toch altijd een poos, eer men er geheel mee over weg kan. Ieder practisch amateur zal mij toegeven, dat, indien ik mijn eigen toestel dóór en dóór goed ken, en precies weet er mee om te gaan, ik, indien ik voor een ander man's toestel kom te staan, er in het begin nog niet de helft uit kan halen, wat er inderdaad uit te halen is!

Volgens mijn bescheiden meening, hebben de nieuwe amateurs van heden het veel moeilijker, wat de bediening, theorie, en werking der Radio betreft, dan de oude amateurs.

Daarom help ik van mijn kant, ook zooveel mogelijk de nieuwelingen, door hen attent te maken op verschillende praktische „kunstgrepen” en ook op hun fouten. Want, juist door fouten te maken, en die zelf of met behulp van meer gevardeerden te bespreken, leert men het het snelste en 't beste.

Nog steeds denk ik zelf niet genoeg terug aan de fouten die ik jaren geleden maakte, en ten slotte overwon, en die mij tevens ontzettend veel leerden.

Nu is volgens mij de weg tot opheffing van storen: inductieve ontvangers, zoo weinig mogelijk de lampen laten genereeren door de

Muzikale Omroep.

Uit te zenden met den zender van P. C. G. G., den Haag.
Golflengte 1070 meter.

PROGRAMMA VOOR DONDERDAG 14 JUNI 1923.

Aanvang 8 uur 30 n.m.

(Nadruk zonder bronvermelding verboden).

Sirijkkwartet:

de Heeren VAN VIANEN, NEUKIRCHER, KOOY, CLIGNETT.

Zang: de Heer W. A. CLIGNETT.

1. Kwartet No. 49 in Bes dur Haydn.
 - a. Allegro con spirito.
 - b. Adagio.
 - c. Menuetto.
 - d. Allegretto ma non troppo.
2. Aria van Leporello uit „Don Juan” Mozart.
3. Kwartet No. 17 in Bes dur Mozart.
 - a. Allegro vivace assai.
 - b. Menuetto.
 - c. Adagio.
 - d. Allegro assai.

oude amateurs, en . . . de nieuwelingen een poosje laten „wurmen” en hen helpen door nuttige wenken etc.

Verder heb ik opgemerkt dat de meeste nieuwelingen, „radio acrobaten” zijn; ik bedoel dat ze steeds probeeren dadelijk oorverdoovend harde signalen (en muziek) te krijgen, door middel van geweldige versterking. Ik ben bij menig nieuweling geweest, en bemerkte dan haast altijd, dat zij de muziek „kei” hard, maar afschuwlijk vals hadden door genereeren, en verdere „bijgeluiden”. Wanneer dan die zelfde amateurs bij mij kwamen hooren, stonden ze paf van de absoluut zuivere

muziek, goed hard, maar niet schreeuwend!

„Maar, zeiden ze, „ik geloof dat ik ze nog wat harder heb!”

O, antwoord ik dan, wacht even, en dan laat ik bij mijn toestel ook alles gillen en piepen en versterken. „Hè, maar hoe krijg je die bijgeluiden weg?”

Door oefening, is mijn antwoord, en door niet voorop te stellen, harde maar zuivere muziek!

Waar de storingen te weeg gebracht worden door nog onkundige amateurs, die bovendien nog vaak door woesten ijver no. één trachten alles door 't huis te laten brullen,

anderen enkel kerkinterieurs. Laat den een niet probeeren op het terrein van den ander over te gaan: dat willen de koopers niet. . . .

Zoo had ook zij haar genre gekregen. Eén lied wilde men steeds van haar hooren, met dien in alle stemmingen terugkerenden versregel:

„Voici des fruits, des fleurs, des feuilles . . .”

Dat zong ze voor allen die het noodig hadden. Als hij 's morgens de deur uitging, repeteerde ze voor de piano: „Voici des fruits . . .” en als hij voor het diner thuis kwam, herhaalde ze met de nieuwe accompagnatrice voor dien avond: „. . . des fleurs, des feuilles. Voici . . .”

daar is het zaak, dat de nieuwelingen en de ouderen tot elkaar worden gebracht, dat beide partijen iets door de vingers zien en de ouden elkaar, de ouden de nieuwen, en de nieuwen elkaar zullen helpen en niet pesten!

Beperking van storingen.

Naar aanleiding van het artikel „Ether-verpesters”, ingezonden door den heer J. Akkerman te R'dam, in R.-E., no. 12 van 17 Mei j.l. en de radio-telefonische mededeeling van den heer Idzerda op Pinkster-Maandag j.l., zou ik gaarne het volgende willen opmerken, dat tevens als antwoord op de vragen van den heer Akkerman kan dienen.

Ik wil beginnen met te vertellen dat ondergeteekende eveneens in de z.g. „verpeste Ether-buurt” woont, en wel vlak achter de Essenburg-Singel te R'dam; dus ook dicht bij den heer Akkerman . . . en toch heb ik absoluut geen hinderlijken last van piepende of gillende radio-buren, hoewel ik moet toegeven dat die buren bij bosjes tegelijk krijschen.

Al die ellende kan voorkomen worden door goed op te volgen het schitterende artikel in R.-N., no. 4 van April j.l. en wel: Korte golfontvangers door den heer Leistra; vooral bladz. 113 onderaan en blz. 114.

Ik raad ieder amateur ten zeerste aan zoo'n „dubbele variometer” te maken, daar deze met zeer geringe kosten (zelfs zonder kosten) te maken is, en een ieder van de resultaten zal verbaasd staan zoo mooi!

Ik heb nu twee van die „dubbele variometers” gemaakt, met iets veranderde afmetingen; zelf berekend uit de formules voor golflengte, capaciteit en zelfinductie.

En hij begon te zuchten en troost te zoeken in de gedachte, dat ook deze oorlog toch niet eeuwig zou duren.

De oorlog kwam ten einde; maar dat bracht geen vrede. Er kwamen nog meer categorieën van beneficianten van liefdadigheidsconcerten. Men hield niet op, haar te vragen om te zingen:

„Voici des fruits, des fleurs . . .”

Zij zong het 's avonds, ze repeteerde het des daags, met accompagnateurs en accompagnatrices.

Hij had gepleit en gedreigd . . . hij was haar van nieuws af aan het hof gaan maken om haar te herwinnen. . . Geen gevolg. Hij was somber geworden als iemand, die met een

Nog even wil ik u mijn resultaten vermelden.

Nummer een is eentje voor de buitenlandsche muziek, golfengte 150/600 meter, en nu heb ik 2 LO op één lamp met telefoon op tafel (zonder hoorn) tot op 2 meter afstand alles uitstekend te volgen (ook het gesprokene) zonder eenig bijgeluid en zonder genereerende lamp, zonder het storende gepiep van genereerende buren.

Nummer twee is grooter en speciaal voor de 600/1500 meter; werking als boven, overdonderend hard en absoluut zuiver.

Voor hen, die eens een proef willen nemen, volgt hier mijn recept:

Toestel 150—600 meter.

Primaire spoel: Diameter 5,5 c.M., lengte 4 c.M., bewikkeld met 32 wikkelingen (in een laag vlak naast elkaar) van draad van 0,35 m.M. dubbel katoen.

Secondaire: Diameter 8 c.M. lang, 12 c.M. in het midden bewikkeld met 35 windingen van 0,9 dubbel katoen.

Terugkoppeling: Diameter en lengte als primaire, zelfde draad, maar 45 windingen. Dit alles voor 150/600 M.

Alles gewikkeld op gewone kartonnen kokers en goed geschelakt.

Voor 600/1500 M. als volgt:

Secondaire spoel: Diameter 12 c.M., lengte 22 c.M. met 90 wikkelingen van 0,9 dubbel katoen draad.

Primaire: Diameter 8 c.M. lengte, 7,5 c.M. bewikkeld met 80 wikkelingen, draad 0,35 m.M.

Terugkoppeling: Zelfde als primaire, maar met 120 wikkelingen, draad 0,3 m.M.

Deze spoelen geven alles zuiverder en harder weer dan de kleine honingraatspoelen, doordat spoelen in één laag een hoog- en laagspanningzijde hebben, en de kleine honingraatspoelen niet, tevens is alles veel zuiverder af te stemmen, en wel

vreeselijk plan rondloopt. — Zij had geen tijd om het op te merken.

„Ik wed, dat hij een revolver heeft gekocht om haar te doden”, zei zijn beste vriend tegen zijn vrouw, die er koud van werd.

Dat had de vriend nog niet gezegd, of er werd gebeld. Hij kwam binnen, bleek, ontgaan, met bloedbelopen oogen.

— Ziezoo, ik heb haar...

„Je hebt haar neergeschoten?...”

— Ik heb haar verlaten.

Toen stókte het gesprek en hij zat somber te staren tot 't tijd werd, aan tafel te gaan. Zwiingend aten zij een maaltijd, waarbij een extra-schotel en extra-flesch werd opgediend, die hij gedachteloos alle eer aandeed.

zonder dat alles gaat genereeren. En daarbij hebben we tevens nog een zuiver inductieve koppeling.

Ik hoop dat ik hiermede den heer Akkerman en anderen van dienst ben geweest en ik noodig hiermede den heer Akkerman beleefd uit, eens bij mij aan te komen, om hem door de werking van mijn toestel te overtuigen, dat ik met niet genereerende lamp nagenoeg geen last van etherverpesters heb, maar dat ik ze wel hoor als mijn eigen toestel ook genereert, of op rand van genereeren staat!

Mijns inziens zijn de Etherverpesters nieuwe, onkundige amateurs en is de aangewezen weg om geen hinder van hen te hebben: juiste, inductieve, niet genereerende afstemming van ons toestel, met zoo noodig, verbetering daarvan.

Met de beste wenschen voor verbeterde, storings-vrije ontvangst.

Rotterdam. C. R. J. Stok.

Wij laten hier nog volgen een korte mededeeling van den heer J. L. van Roeyen, ook te Rotterdam. Deze schrijft:

Naar aanleiding van de klachten omtrent onderlinge storingsen kan ik u mededeelen, dat ik er weinig of geen last van heb. Alleen op de golf van Londen, dus op 370 M., hoor ik het fuiten van de andere ontvangers zacht.

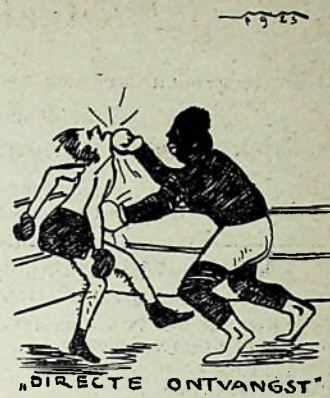
Met de muziek der Radio-Industrie ondervind ik niet den minsten last. Deze is steeds zuiver en zeer hard. Zou het komen, doordat ik mijn ontvangdraad binnenshuis heb? Ik heb namelijk boven een draad in het vierkant gespannen, \pm 24 M. lang. Mijn toestel is een spoel met drie glijcontacten, een lamp als detector en één lamp laagfrequent. Daarop hoor ik Londen, Parijs en alle Hollandsche muziek zeer goed. Op mijn spoel kan

Eerst bij de sigaar toonde hij weer eenige belangstelling in de wereldsche zaken. Zij spraken over de nieuwtjes en over het weer en de vriend liet hem een plaatwerk zien, dat hij had gekocht.

„Sapperloot, dat is waar!” kwam de vriend; „nu zou ik je mijn allerlaatste liefhebberij nog niet eens hebben meegedeeld. Daar zal je van opzien. Ik heb me een keurig toestel aangeschaft voor de radiomuziek. En het is van avond juist omroep. Dat is nu iets om je gedachten te verzetten.”

Er werd een schakelaar omgezet en er gingen een paar lichtjes aan. Toen gaf een luidspreker een heelen bloemruiker van krijschende gilge-

DRAADLOOZE CARICATUREN.



ik golven tot 4000 M. ontvangen en ook de kleinste door een bijzondere verbinding met een van de drie glijcontacten.

Heussen-dubbelroosterlampen.

In de vragenbus van Radio-Expres werd de vorige week medegedeeld, dat voor zoover ons bekend, geen Heussen-dubbelroosterlampen in den handel waren met den voet van de EVE 173. Men bericht ons nu echter, dat deze dubbelroosterlampen worden geleverd met elke gewenschte fitting, dus ook met 3 pennen en 1 bus als de EVE 173.

Condensator met variablen lekweerstand.

De firma Smith en Hooghoudt te Amsterdam zond ons ter beproeving een roostercondensator met daaraan verbonden veranderlijken lekweerstand van Chas. Freshman Co. te New-York. Het is een bakeliëtblokje, 6 c.M. lang en nog geen 3 c.M. breed, met een klein draaibaar

luiden en glijdende toonschalen. Daarna een heftig gepruttel... En toen... plotseling... helder, en klaar, met sarrende vastheid, een bekende stem, die het lied zong: „Voici des fruits, des fleurs, des...”

Een schot knalde door de kamer. — Een rookwolkje hing vóór den luidspreker. Verstijfd van schrik keken de vriend en zijn vrouw naar het toestel, dat juist een rochelend geluid maakte...

Toen zij weer tot zichzelf kwamen, viel met een smak de voordeur in het slot.

De horen van de Magnavox ver-toonde een klein, rond gaatje...

knopje bovenop. Daarmee vonden we een werkelijk goede regelbaarheid, regelmatig olopend van ongeveer 100.000 tot 5 miljoen ohm. Herhaalde metingen gaven in dezelfde standen telkens heel goede gelijke waarden. Het is voor het eerst, dat wij van een regelbaren weerstand in deze grootte kunnen zeggen, dat die, ook bij herhaalde beproeving, aan praktische eischen voldeed.

Telefonie-wedstrijd Radiola.

- De vertegenwoordiger der Soc. Fr. Radio-Électrique te den Haag vestigt onze aandacht op een wedstrijd, uitgeschreven door het Fransche weekblad „Lectures pour tous”.

Donderdag 14 Juni a.s. tusschen 9 en 9.30 's avonds (volgens Fransche tijd) zal voor den Radiolazender (Levallois 1780 meter) driemaal langzaam een sonnet worden voorgelezen, dat moet worden opgenomen door mededingers in den wedstrijd.

Voor lezers van „Lectures pour Tous” zijn na inzending van een bonn verscheidene prijzen van 1000 frcs. en lagere bedragen uitgelooft voor ontvangst over grootsten afstand met kristal en met lamp, en terwijl verder nog onderscheidene voorwaarden aan den wedstrijd zijn verbonden.

Dynatro-Oxyd-Ionic-Reaction-Powder.

Wij ontvangen zelfs thans nog telkens brieven, waarin men vraagt om toezending van flacons van dit poeder, dat in „Radio-Nieuws” van 1 April werd geannonceerd.

Let op den datum!

Er zijn firma's geweest, die er groote bestellingen van wilden doen.

In „Radio-Expres” van 5 April verwezen wij reflectanten naar den uitvinder, den heer H. Y. Power, H. Vacuumstraat 1001 te Aetherdam.

Wij voegen er thans aan toe, dat de verzending wegens de massa bestellingen eerst 1 April 1924 zal kunnen aanvangen.

De opera's van 2 L O.

Wij ontvingen brieven van lezers, die op enkele der vroeger gepubliceerde avonden door 2 L O geen opera maar andere muziek hoorden geven. Men moet bedenken, dat veelal maar een enkel bedrijf wordt weergegeven, nu eens vroeg op den avond, dan eens laat, zoodat men dit zelf heeft moeten uitzoeken.

Vonkjes uit de Radiowereld.

De „Wireless Review and Science Weekly”, een nieuw Engelsch radioblad, looft een prijs uit van 500 pond voor de best geslaagde demonstratie van de mogelijkheid om door middel van radio voorwerpen op afstand zichtbaar te maken (televisie).

In den omtrek van Londen zijn nu toer-omnibussen, welker passagiers de muziek van 2 L O uit een luidspreker kunnen hooren, terwijl zij zich te Maidenhead, Henley of Oxford bevinden.

Buitengewoon goede ontvangst.

Eén onzer lezers te den Helder (zijn naam konden we helaas niet ontcijferen), schrijft ons het volgende:

Reeds verscheidene malen heb ik gelezen over goede ontvangst der verschillende telefoniestations, welnu ik kom hier met het volgende. Sinds geruimen tijd ontvang ik de Radiomuziek van den omroep van PCGG, de muziek van den heer Middelaard (Ijmuiden), Engelsche telefoniestations (Londen, Manchester, Birmingham en Glasgow) door de kamer zonder eenige versterking (kamer 4 × 4 M.) met gewone Murdock-telefoon, 2000 Ohm, waarop een hoorn van eigen fabrikaat is bevestigd. Voor geoefend oor bij openstaande deuren door een aangrenzende kamer (4 × 5 M.) ook nog te volgen, doch natuurlijk zwak. Spreken is met hoorn ook te volgen, doch piano, fluit, viool enz. en alle eenigszins luiddinkende instrumenten overal te volgen, evenzoo de verschillende zangers en zangeressen. Ook muziek van Laboratorium Heussen prachtig hard. Mijn binnenshuisantenne werkt ook goed, 4 draden van 3,5 M. 3 M. hoog, alle telefoniestations goed te volgen doch zwak, ten minste niet hard. Parijs (omroep 1780 M.) nog net aan. De buitenshuisantenne wordt dan zooveel mogelijk verwijderd en op aarde gezet.

Acculaden op gelijkstroomnet.

Van den heer A. Kruisheer te Delft ontvingen wij het volgend schrijven: naar aanleiding van de vraag in R.-E. no. 12 over acculaden op gelijkstroomnet:

Het is mogelijk een accu praktisch kosteloos te laden door hem in serie te schakelen met de huisleiding. De hierdoor ontstane lichtvermindering (lampen branden dan op 216 in plaats van op 220 V.) is vrijwel onmerkbaar. In den regel is het niet mogelijk de accu zooda-

nig in te schakelen, daar de leidingen vanaf den meter direct geïsoleerd naar de lampen gaan. Men moet dus eerst een stopcontact laten maken in serie in één der toevoerdraden, wat wel loont als het niet voor een enkelen keer is, maar voor altijd. Dit stopcontact moet dan kortgesloten worden als men niet wil laden. Men zou ook een zekering kunnen uitschroeven en in plaats daarvan een schroefstopcontact kunnen inschroeven, doch dan zal men wel in strijd raken met de voorschriften der centrale. De tweede methode weet ik ook niet proefondervindelijk, maar de eerste heeft vroeger (in Arnhem waar G. S. was) zeer goed voldaan.

Men moet natuurlijk oppassen dat het gezamenlijke lampenampèrage de max. laadstroomsterkte niet overtreft, wat bij een gewoon huis en niet te kleine accu in den regel niet het geval zal zijn. Eerder zal het laden wat lang duren, vooral 's zomers, als men weinig licht op heeft. Mocht er toch te veel stroom door de accu gaan, dan kan men hem shunten met een veranderlijken weerstand en op die manier de goede laadstroomsterkte geven. Accu uitschakelen in dit geval, als men het licht uitdraait, anders staat hij op den weerstand kortgesloten.

Op deze wijze is een accu dus op een gelijkstroomnet vrijwel kosteloos te laden. Mogelijk is bovenstaande niets nieuws; maar dan zullen er toch nog wel lezers zijn, die er zich voor interesseeren.

De Radio-Concerten.

Het radio-station PCCG van de N. V. Nederlandsche Radio-Industrie, Den Haag, geeft op een golfteugel van 1070 meter Vrijdag 8 Juni, des avonds van 9—11 uur, een extra draadloos concert, welk concert voor belangstellenden o.a. in het Paviljoen van de Pier hoorbaar gemaakt wordt. Afgewisseld door gramfoonplaten zal de heer C. J. van Vliet, de bekende Haagsche chansonnier, de volgende cabaret-liedjes, alle met tekst van Carlo Rombouts en muziek van Jan von Lindern, voordragen:

1. „Levens-Shimmy”;
2. „Daar heb je 't al!”;
3. „Weest voorzichtig met de kleine meisjes”;
4. „Insulinde-Shimmy”;
5. „Bal-masqué”;
6. „Die schattige, snoezige, vrouwtjes...”;
7. „Dada! Dada!”;
8. „Toet-Ankh-Amen”, Fox-Trot;
9. „Carnaval”, One-Step.

Jan von Lindern, de componist, zal zelf aan de piano begeleiden.

De nummers 1 en '8 zijn reeds zoo juist bij de N. V. „Editions Liro" verschenen; de nummers 4, 6 en 9 zijn ter perse en binnenkort te verwachten.

Programma van het concert op Zondag 10 Juni van 3.20—6 uur n.m. door het radio-station PCGG van de N. V. Radio-Industrie den Haag, op een golfengte van 1070 meter.

1. Mein Regiment, Blankenberg. 2. Erklingen zum Tånze die Geigen, L. Jessel. 3. Ouverture Orpheus, C. Binder. 4. Invano Serenade, P. Tosti. 5. Romance, Vioolsolo, S. Vendsen. 6. Soljanka, Slavische fantasia, A. Wilke. 7. Serenade, Widor. 8. Wenn der Schutzmann kommt ist die Nacht vorbei! Rud Perack. 9. Fantaisie Trouvère, G. Verdi. 10. Brise Argentine, L. Dequin. 11. Wiener Boheme, Potpourri, M. Uhl. 12. Abschied Gladiatoren, Blankenberg.

Vereenigingsnieuws.

Algemeene ledenvergadering.

In de Zondag 3 Juni in het Jaarbeursgebouw te Utrecht gehouden jaarlijksche ledenvergadering der N. V. v. R. zijn als hoofdbestuurleden in plaats van de aftredenden, de heeren Jhr. Mr. J. C. Schorer, Dr. N. Koomans, H. C. Dudok v. Heel en Ir. M. Polak gekozen de heeren: Mr. A. F. Poggenbeek, Ir. A. H. de Voogt, A. J. J. M. Niemer en M. Taudin Chabot.

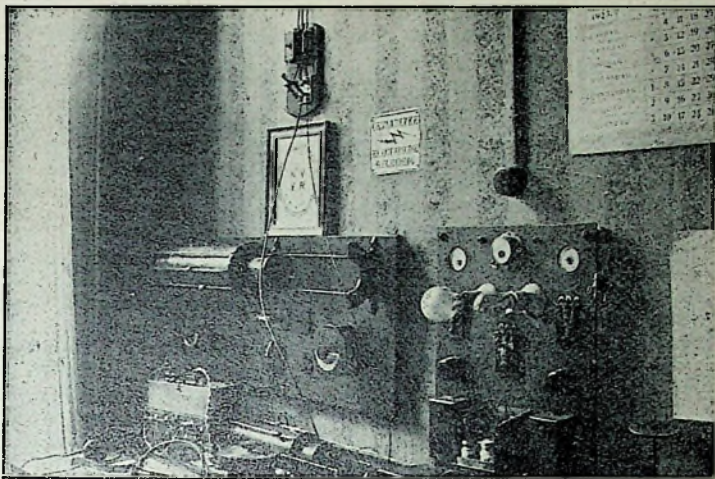
Blijkens het jaarverslag waren er 31 Dec. 1802 leden (vorig jaar 1532) van wie 500 afvielen met ingang van 1923, waartegenover 450 nieuwe leden op 1 Januari toetraden, zoodat het nieuwe jaar met 1752 werd ingegaan (thans gestegen tot 2230). De rekening over het vorig jaar sloot met een nadeelig saldo van f 251.79.

De begroting voor 1923 werd in ontvangst en uitgaaf vastgesteld tot een totaal van f 17.450 terwijl het nominale kapitaal der vereeniging bedraagt f 9244.—

Aangenomen werd een statutenwijziging, waardoor combinatie van secretariaat en penningmeesterschap is toegestaan. Hierop wordt Koninklijke goedkeuring gevraagd.

Afd. den Haag.

De heer W. Baudet zal a.s. Zaterdag voor de afdeling een lezing houden over hoogspanningsgelijkrichters.



Toestellen van den heer E. Heijmans te Utrecht.

Hierbij een foto van een gedeelte van mijne ontvanginrichting, twee ontvangers met versterker en acculaadrichting, alles eigen fabrikaat.

Het wandtoestel is te gebruiken als primair ontvanger, zwevingstoestel of golfmeter voor bepaalde golven, daar de primaire spoel niet alleen van glijcontracten doch ook van doodeinduitschakelaars is voorzien.

Het tweede kleinere toestel is een eenvoudige ontvanger met inductieve terugkoppeling, meer speciaal voor kortere golven en telefonieontvangst.

Men zal wel denken, wat een oud model van spoelen, tegenwoordig gebruiken we honingraten, ringspoelen, enz. welke heel wat minder plaats innemen. Dat is zoo, doch wanneer men dikwijls snel van afstemming wenscht te veranderen, heeft de oude spoel met de windingen in één laag, m. i. toch veel voor.

Links van het kleinere toestel bevinden zich een tweetal laagfrequent-versterkers, de bovenste met één lamp, de onderste met twee, beide uitgerust met schakelaars onverstekt-versterkt. De tweelamp-versterker heeft bovendien een eenvoudig geconstrueerden wipschakelaar voor de serie-parallelschakeling van de lampen, welke ieder een eigen gloeiweerstand hebben.

De versterkers zijn ook te gebruiken voor lampen met verschillende anodespanning, de schakelaars zijn hiervoor van het benodigde aantal contacten voorzien.

Men kan dus naar verkiezing met 1, 2 of 3 lampen, zoo noodig van verschillend type, laagfrequent werken.

De transformatoren in den tweelampversterker zijn overgewonden scheltransformatoren van het type dat men tegenwoordig voor f 1.50 kan koopen; primaire en secundaire hebben respectievelijk 3000 en 15000 windingen gem. draad 0,1 m.M.; ze geven elk afzonderlijk aanmerkelijk betere versterking dan de gekochte speciale laagfrequent transformator in den éénlamp versterker, waarom ik besloot ook deze laatste over te vinden. 't Bleek dat op de primaire 2500 en op de secundaire 8300 windingen waren. Thans zijn ook deze op 3000 en 15000 gebracht.

't Geheel kan op één accu en één hoogspanningsbatterij werken.

Als hoogspanning wordt sinds vier jaren een accubatterij van een 30-tal zeer kleine zelf vervaardigde cellen gebruikt, op verschillende spanning aftakbaar. Van slecht genereren, zooals dikwijls bij hoogspanningen van zaklantaarnbatterijtjes, die in niet al te goeden staat verkeeren, voorkomt, is hierdoor geen sprake.

Als antenne wordt tegenwoordig gebruikt een 5-draads anteene, gespannen op den zolder, lang 9 M. Het geluid van onze omroepmuziek is met inschakeling van alle lampen zoo krachtig, dat met 4 telefoons en geopende deuren de wijs der muziek één verdieping lager is te volgen.

Wat het resultaat van ontvangst met zeer kleine antenne binnenshuis betreft, kan ik nog mededeelen, dat het eenigen tijd geleden bij proeven met afnemende sterkte mogelijk was een ruim 60 K.M. verwijderd telefoniestation te verstaan met 0.1 Amp. in de antenne bij gebruik van slechts één lamp in terugkoppeling.

Excursie naar het Vliegveld Waalhaven te Rotterdam op Zondag 15 Juli a.s.

Het Bestuur van de afdeling Rotterdam der N. V. v. R. stelt zich voor op 15 Juli a.s. een excursie te houden naar het Vliegveld aan de Waalhaven voor de leden der afdeling R'dam en hun introduce's. Aan deze excursie zullen bovendien kunnen deelnemen de leden der N. V. v. R., niet-leden der afdeling, eveneens met introduce's.

Het programma is als volgt samengesteld:

Voorn. 11 uur. Afvaart met de boot van Fop Smit & Co. van het Maasstation. Aardig tochtje door de Rotterdam. havens. Prijs 25 ct. p. persoon, enkele reis.

11.45. Aankomst Vliegveld. Entree 25 ct., waarin is begrepen bezichtiging hangars, vliegtuigen en fototechnische afdeling.

Direkt na aankomst zal op het veld vóór het Radiostation door de Kon. Lucht. Mij. een kiek van het geheele gezelschap worden genomen. Met het oog hierop worden zij, die op andere wijze dan per boot het Vliegveld wenschen te bereiken, verzocht uiterlijk 12 uur aanwezig te zijn.

12.30. Warme lunch in het Restaurant op het Vliegveld. Prijs f 1.50 p. p. Tijdens deze lunch zal de proef der genomen foto circuleeren, waarbij gelegenheid bestaat hiervan exemplaren te bestellen. Prijs nader bekend te maken.

1.30—3.00. Bezichtiging hangars, vliegtuigen en fototechnische afdeling. Onderwijl zal er gelegenheid zijn een vliegtocht te maken boven Rotterdam. Duur \pm 20 min. Prijs f 10.— p. p. Bij deelname van 40 of meer personen, f 9.— p. p.

3.20. Bezichtiging Radiostation. Er zal daar gedemonstreerd worden met de muziek van P.C.G.G.

5.15. Vertrek van Waalhaven. Aankomst Station Maas \pm 6 uur. Met het oog op de verwachtte groote deelname wordt men verzocht van onderstaande goede nota te nemen.

Teneinde aan alle aanvragen te kunnen voldoen wat betreft boottocht, lunch en vliegtochten, verzoekt het Bestuur aan den secretaris, den heer A. Strijkers, Vliegveld, Waalhaven, Rotterdam, vóór 24 Juli het volgende te willen mededeelen:

- a. deelname aan de excursie.
- b. " " den boottocht.
- c. " " de lunch.
- d. " " het vliegen.

Nadere mededeelingen zullen geregeld door middel van „Radio Expres” worden gedaan.

Wanneer de deelname aan de verwachtingen voldoet, zal door de K. L. M. een luchtfoto van het gezelschap aan de lunch (op de terrassen van het restaurant) worden gemaakt vanuit een daarvoor speciaal opgaand vliegtuig. De proef zal gedurende het bezoek aan het Radiostation te bezichtigen zijn, waar dan eventueel bestellingen kunnen worden opgenomen.

Aan de deelnemers aan de vliegtochten wordt door de K. L. M. een bewijs uitgereikt, dat ze hebben gevlogen.

In het Restaurant Waalhaven bestaat gelegenheid, te dineeren.

Het Bestuur der afdeling Rotterdam.

Ermelo.

H. V. — De opgave „1250° specific gravity” is een foutieve aanduiding, waarmee echter bedoeld is s.g. 1.250. De hinder van P.C.G. onderzonden op de 2600 meter telefonie van F.L. is afkomstig van een z.g. harmonische golf van P.C.G. Daar is, wat uw ontvanger betreft, niets tegen te doen. Mogelijk zal echter aan den zender nog wel eens iets tegen al die harmonischen worden gedaan. De condensator van fig. 26 Corver is als roosterc. in een laagfrequentversterker eigenlijk wel wat klein. De veranderlijkheid is niet noodig.

Nieuw-Amsterdam.

J. B. — In correspondentie per brief kunnen we niet treden en antwoord in e.v. nummer is niet te garanderen. Ook wij kunnen niet elk raadseltje direct oplossen, te minder als ontcijfering van schrift en tekenkrabbel moeite kost. Het werken met ongemonteerde spoelen met losse draden is voor iemand zonder veel experimenteervaardigheid hopeloos. Om een toestel te doen werken, moet u weten of het genereert en dan moet men zorgen, dat men niet de terugkoppelspoel op goed geluk om en om hoeft te draaien. In uw schema staat geen variabele condensator. Zonder dezen gaat 't met spoelen van vaste waarde heelemaal niet. Serie-schakeling is bij primair-ontvanger het beste voor genereren. Uw wijze van werken geeft echter zóó veel mogelijkheden voor het maken van fouten, dat wij u moeten aanraden, eerst eenige ordelijke montage toe te passen. Zie over montering van honingraatspoelen, zóó dat ze in combinatie met elkaar geregeld ge-

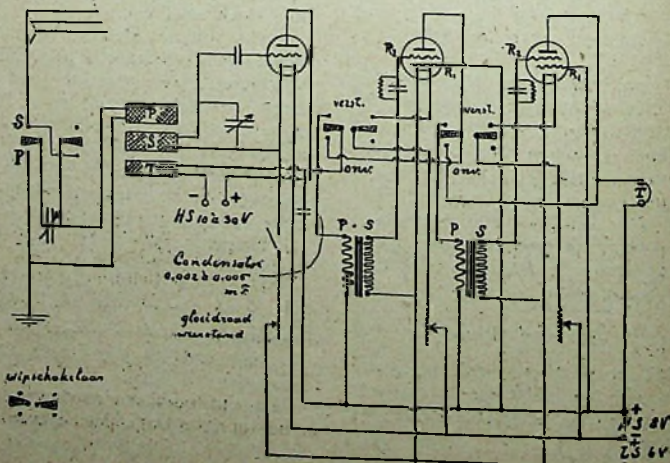
Vragenrubriek.

Rossum.

G. de Vr. — Wij constateeren met genoegen, dat onder de amateurs van den nieuweren tijd de belangstelling niet uitsluitend op telefonie gericht blijft en de behoefte wordt gevoeld aan kennis van sounderen. Wie werkelijk met ontvangst wil experimenteren, dient inderdaad ook eenige vaardigheid te hebben in opnemen van Morse, alleen al om zelf te kunnen uitvinden, welke stations hij hoort. Daarom zullen wij ons best doen, aan uw verzoek te voldoen, al zal dat eenige tijd kosten. Heb dus even geduld.

Coëvorden.

M. J. Th. — Het antwoord op uw vragen is gegeven in Radio-Nieuws onder letters Z. J. Th. (vermoedelijk hebben we uw handtekening verkeerd gelezen) maar bij vergissing is het verbeterde schema er niet bij afgedrukt. Dat doen we nu hier.



Schema M. J. Th. 2 lampen laagfrequent omschakelbaar.

nereeren, Het Draadloos Amateurstation.

Rotterdam.

J. Sl. — De Seddiglamp werkt als detector bij gelijke spanningen als RE 16. De door u gekochte Fransche versterker en de daarin toegepaste lampen zijn ons onbekend en waar de verkooper u ook niet kan inlichten, is u op zelf-probeeren aangewezen. De letteraanduidingen bij de aansluitingen kunnen we u ook niet met eenige zekerheid verklaren.

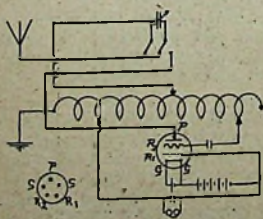
Utrecht.

C. C. V. — Insignes van de N. V. v. R. worden nieuw aangemaakt. De secretaris zal het wel aankondigen als ze weer verkrijgbaar zijn. Wanneer uw telefoon na een harde knap minder geluid is gaan geven, is de trilplaat door verandering van temperatuur op de kernen geslagen. Waar het een type is met verstelbare trilplaat, zult u na eenig heen en weer schroeven van den steling de zaak weer in orde kunnen brengen.

J. P. J. M. V. — Als u meer lampen op zelfde accu en hoogsp. batterij plaatst, moeten het liefst gelijke lampen zijn. Philips D1 is laagvacuum en gevoelig voor juiste regeling der plaatsspanning. Die moet apart worden afgetakt tusschen 16 en 28 volt. Dan is fig. 95 Amateurstation onbruikbaar, wat er bij staat en moet fig. 96 dienen (deze figuur is in druk 1—3 foutief). Hoe men met 2-roosterlamp handelt (geen spanning aan beide roosters) staat in bedoeld boek. Een telefoonnet boven uw antenne verzwakt gewoonlijk de ontvangst. Suizen als telefoon tusschen antenne en aarde staat, komt meest door inductie. Telefoons in een lamp-toestel kan men altijd het best in serie plaatsen.

IJmuiden.

L. O. — Wij geven u hierbij een schema voor een glijcontacttoestel met dubbelroosterlamp. Daarnaast is de fitting afgebeeld met 4 gaten en 1 pen, waarin een Siemens Schottky-lamp past.



RADIOTELEFOONGIDS.

Dagelijksche telefonie-omroep.

Uren in Nederlandschen Zomertijd.

7.20—8.20 v. m. Königswusterhausen, roepletters LP, golflengte 2800 meter. Nieuwsberichten, concert.

8.— v. m. Eiffeltoren, roepletters FL, golflengte 2600 meter. Weerbericht.

8.15 v.m.—4.30 n.m. Persbureau Vaz Dias Amsterdam, roepl. PCFF, golfl. 2000 meter, pers- en marktberichten, n.l.: 8.15—8.30; 10—10.15; 11.30—11.35; 11.45—11.55; 12.15—12.30; 1.05—1.20; 3—3.30; en 4.15—4.30. Zondags niet.

11.20—11.50 v. m. Lyon roepl. YN, golfl. 3100. Berichten.

12.20—1.50. Königswusterhausen, roepl. LP, golfl. 2800. Nieuwsberichten, concert.

12.35. Eiffeltoren, roepl. FL, golfl. 2600, weerbericht.

11.50—12.50. Engelsche omroepstations 353—425 meter.

1.30—2.45 n.m. Ver. v. d. Eff.handel Amsterdam, roepl. PCFF, golfl. 2000 meter, effectenkoersen en valuta's n.l. te 1.30, 1.45, 2, 2.15, 2.30 en 2.45. Zondags niet. Des Zaterdag 10.30—11.30 met tusschenpoozen.

4.50—5.20 n.m. Eiffeltoren roepl. FL, golfl. 2600 M. Beurskoersen.

5.20—6.50 n. m. Königswusterhausen, roepl. LP, golfl. 2800. Berichten, concert.

5.50—6.50 n. m. Eberswalde (Lorenz-Poulsen-zender), roepletters 18, golfl. 2700. Voorlezingen en muziek.

5.20—10.50 n. m. Engelsche omroepstations: Cardiff, 5 WA, 353 meter; Londen 2 LO, 370 meter; Manchester, 2 ZY, 385 meter; Newcastle 5 NO, 400 meter; Glasgow, 5 SC, 415 meter; Birmingham, 5 IT, 425 meter. Toespraken, concert.

6.25—7.30 n. m. Levallois (Soc. Française Radio Electrique), roepl. SFR, golfl. 1780 meter. Berichten, concert.

7.40—8.10 n. m. Eiffeltoren, roepl. FL, golfl. 2600. Weerbericht, concert.

8.50—9.50 n. m. Eberswalde (Lorenz-Poulsen), roepl. 18, golfl. 2700. Voorlezingen en muziek. Niet geregeld.

10.05—11.20 n.m. Levallois, roepl. SFR, golfl. 1780. Berichten, concert.

11.30 n. m. Eiffeltoren, roepl. FL, golfl. 2600. Weerbericht en concert.

De Engelsche omroepstations.

Deze zijn hierboven reeds vermeld in de rubriek: Dagelijksche omroep.

Wij geven ze hier nog eens afzonderlijk:

Cardiff, 5 WA, 353 meter; 6.50—10.20 n. m.

Londen, Marconihouse, 2 LO, 370 meter. Gewoonlijk elken avond: 5.20—6.05; 7.20 en 9.50 (nieuws); 7.35 (orkest); 8.45—10.50 (muziek, soms opera).

Manchester, 2 ZY, 385 meter. Elken avond. Gewoonlijk 4.50—10.20 n. m.

Newcastle, 5 NO, 400 meter; in den regel 7.20—10.20 n. m.

Glasgow, 5 SC, 415 meter.

Birmingham, 5 IT, 425 meter; elken avond gewoonlijk 6.50—10.20. Nieuws, concerten enz.

Des Zondags werken de Engelsche stations niet onder kerktijd. Aanvang daardoor veelal eerst 9 uur 's avonds.

Omroep op bepaalde dagen.

Maandag. 9—10 n. m. Ned. Radio Industrie, den Haag, roepl. PCGG, golfl. 1050 meter. Concert.

Dinsdag. 8—10 n. m. Laboratorium Heussen, den Haag, roepl. PCUU, golfl. 1050 meter. 9.05—11.20 n. m. Ecole supérieure des postes et télégraphes Parijs, roepl. ???, golfl. 450 meter. Concert.

Woensdag. 8.30—9.30 n. m. Smith en Hooghoudt, Amsterdam. PA 5, 1050 meter. Concert.

11.20—11.50 n. m. Levallois, roepl. SFR, golfl. 1780 meter. Dansmuziek.

Donderdag. 9.05—11.20 n. m. Ec. Sup. Parijs, roepl. ???, golfl. 450. Concert.

8.30—10.30 n. m. Ned. Radio Industrie, den Haag, roepl. PCGG, golfl. 1050. Concert.

Vrijdag. 9—10 n. m. Fa. Velt-huisen, Den Haag, roepl. PCKK. Golf. 1050 meter.

Zaterdag. 5.50—8.50 n. m. Ecole Sup. Parijs, roepl. ???, golfl. 450 meter, concert.

8.30—10 n.m. Middelraad, Ymuiden, roepl. PCMM, golfl. 1050. Concert.

11.20—11.50 n. m. Levallois, roepl. SFR, golfl. 1780 meter. Dansmuziek.

Zondag. 10—11 v. m. Heussen Laboratorium, den Haag, PCUU, 1050 meter. Concert.

2.20—3.35 n. m. Levallois, SFR, 1780 meter. Concert.

3.20—4.35 n. m. Levallois, SFR, den Haag, PCGG, 1050 meter. Concert.

4.20—5.20 n.m. Eberswalde, roepl. 18, golfl. 2700. Voorlezingen en muziek.

Amersfoort.

Abonné. — Iets bepaald nieuws omtrent 't gebruik van wisselstroom voor ontvanglampen is ons niet bekend. In „Radio Nieuws” is bij herhaling aangeduid hoe men met op wisselstroom brandende lampen kan ontvangen. Gelijkstroom blijft echter voorkeur verdienen.

Purmerend.

Th. v. B. — Andere geschikte stiften voor weerstanden van middelmatige grootte dan weerstanddraad kennen we niet. Zie omtrent insignes antwoord onder Utrecht. De kartonnen kegel van een groot-membraan-luidspreker is bij voorkeur alleen in het midden op de tong geschroefd, verder vrij. Resultaten van het lampen-repareren door bedoelde firma zijn ons nog niet bekend. Wanneer een groote metaalmassa als van een transformator door aansluiting aan het net feitelijk wordt geaard, kan dit door capaciteitswerking de opgemerkte verstemming van een naburig ontvangtoestel geven.

Honselersdijk.

J. v. d. B. — Het door u gehoorde Oostenrijksche telefonie-station kennen we nog niet. Dat sterke telefonie stations ook op halve golf of op $\frac{1}{3}$ hunner golf weer doorkomen, is een algemeen verschijnsel. Dit zijn harmonische golven. Het is mogelijk, dat Königswusterhausen of Lyon de golf lengte voor telefonie heeft gewijzigd. Weet iemand daar iets meer van?

Alphen a/d Rijn.

W. den H. — U zult den 2-lamps-versterker met de S S-lampen het best op zelfde accu en hoogspanningbatterij als de detectorlamp kunnen laten werken, wanneer u de aansluiting aan het toestel maakt met behulp van een neertransformeerenden transformator (type telefoon-transformator).

Amsterdam.

K. P. Jr. — De schrijfwijze 10^6 beteekent: $10 \times 10 \times 10 \times 10 \times 10 \times 10$ (6 maal) dus 1 miljoen; 2×10^6 ohm is dus 2 miljoen-ohm of 2 megohm.

Uit uw mededeelingen moeten wij afleiden, dat uw toestel niet gemakkelijk genoeg genereert. Het moet met spoelen 100—150—75° over de volle 180° van den sec. condensator genereren, althans als de antennespoel onder 90° staat. Ook met antennespoel onder 45° mag het toestel hoogstens afslaan bij juiste antenne-afstemming.

Wat nu — waar u reeds alles hebt doorgemeten en goed bevonden — de fout kan zijn, is niet gemakkelijk te bedenken. Kan het liggen in de detectorlamp? Kunt u niet eens een andere probeeren of de uwe op een toestel van een ander controleeren?

A. K. — Dank voor uwe mededeelingen. Wij hopen er spoedig gebruik van te maken.

H. G. — Het door u genoemde Fransche boek is een zeer bruikbare handleiding.

Wormerveer.

J. J. R. — Vroegere nummers van „Radio-Nieuws” kunt u als lid der vereeniging aanvragen aan de bibliotheek: v. d. Heimstraat 3, den Haag. U kunt spoelen 25—300 wel van draad 0.2 m.M. maken, al worden de zelfinductiewaarden dan wat afwijkend en de weerstand grooter, hetgeen altijd minder goed is. Het gillen van uw toestel bij nadering met de hand zal alleen optreden bij te sterke terugkoppeling en onjuiste antenne-afstemming.

Schiedam.

A. D. — De spreiders eener antenne kunnen zeer goed op de door u aangegeven manier worden vervaardigd.

Siliciumbronsdraad heeft een langeren levensduur.

Eindhoven.

W. v. D. — Radio-toestellen mogen uit Duitsland alleen worden uitgevoerd als daarvoor een uitvoervergunning is verkregen.

Assen.

D. B. B. — Daar u het krakende geluid ook blijft hooren wanneer de antenne afgeschakeld is, vermoeden wij dat de oorzaak te zoeken is in een slecht contact in toestel of telefoon ofwel in het gebruiken van een minder goede anodebatterij.

Schellinkhout.

W. B. — Wij kunnen uit uw schrijven werkelijk niet opmaken waar de fout kan schuilen, doch in 't algemeen zijn spoelen met glijcontacten niet gunstig voor telefonie-ontvangst, daar de terugkoppeling zich te lastig laat instellen.

Hilversum.

A. C. — Uw telefooncondensator is goed. De roostercondensator is echter twee maal te groot.

De piano is inderdaad een der instrumenten, welke het minst geschikt

is voor radio-muziek. In de toevoering van uw accu zit te veel weerstand, welke waarschijnlijk ontstaat door een slecht contact in den gloei-stroomweerstand.

Brummen.

S. — Elk der genoemde lampen gebruikt een half ampère gloei-stroom.

Het werken met minder energie zal, vooral op grooteren afstand, natuurlijk merkbaar zijn. Er zal echter waarschijnlijk spoedig weer met meer energie worden gewerkt.

Biezeling.

L. M. v. d. B. — Uw antenne-condensator is wel wat klein en kon beter 3 à 4 maal grooter zijn, althans bij serieschakeling, maar daarin zal de oorzaak uwer geringe ontvangst niet zitten. U vermeldt niet of uw toestel genereert. Dit is vermoedelijk niet het geval. Probeer eens de verbindingen naar de terugkoppelspoel om te wisselen.

Lonneker.

G. G. ten C. — U zult met uw el. gelijkrichter beter effect hebben als u op 20 à 40 volt neertransformeert en dan 15 % oplossing neemt.

Wij zullen P C G G op uw opmerkingen opmerkzaam maken.

Nijmegen.

G. J. A. Z. — Men kan wel alle hoogvacuumlampen als hoogfrequent-versterkers in de schakeling-Koomans gebruiken.

Even een grapje.

Mijn honingraatspoelen staan netjes in een rekje, met etiketjes buiten op met de nummers. — Nu heb je die dingen al zoo lang, zegt mijn vrouw, waarom heb je er nu nog de prijzen niet afgenomen?

KLEINE ADVERTENTIES.

(uitsluitend onder letters; firmanamen mogen er niet in voorkomen).

Prijzen 1—5 regels f 2.50; elke regel meer 50 cent, alles bij vooruitbetaling.

RADIO-OPRUIMING.

Wegens vertrek te koop: mooi secundair honingraattoestel met eboniëten frontpl. f 58.—, dito met lamp, accu, dubbeltel. en 6 spoelen f 77.—, Imitatieloudspeaker f 8.—. Brieven onder No. R.E. 48 bureau van dit blad.

HONINGRAAT-SPOELEN

zilver gewikkeld, 10 stuks, van 30—500, gemonteerd met celluloid band on luxe eboniëten stekker, f 16.—. Wederverkopers korting. Brieven onder No. R.E. 49 bureau van dit blad.

**Radio Technisch Bureau
HERM. VERSEVELDT.**

DEN HAAG. HUGO DE GROOTSTRAAT 98—100.
Tel. M. 4969.

SPECIALE AANBIEDING.

Dubbele koptelefoons 2 × 2000 Ohm, stalen
beugel, franco huis f 7.50.

WEDERVERKOOPERS RABAT.

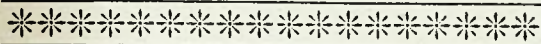
Wij exposeren op de tentoonstelling van
„Sport en Toerisme” te Scheveningen in
't Kurhaus van 1 t/m 10 Juni a.s. (Stand 74).

Vraagt Uwen leverancier:
MURDOCK CONDENSATORS voor tafel-
montage
MURDOCK CONDENSATORS voor inbouw
MURDOCK TELEFOONS, 2000 en 3000 ohms
MURDOCK GLOEIDRAADWEERSTANDEN
voor inbouw

Indien ter plaatse niet verkrijgbaar, schrijf
dan onder vermelding van het adres van Uwen
radio-leverancier, direct aan den importeur:

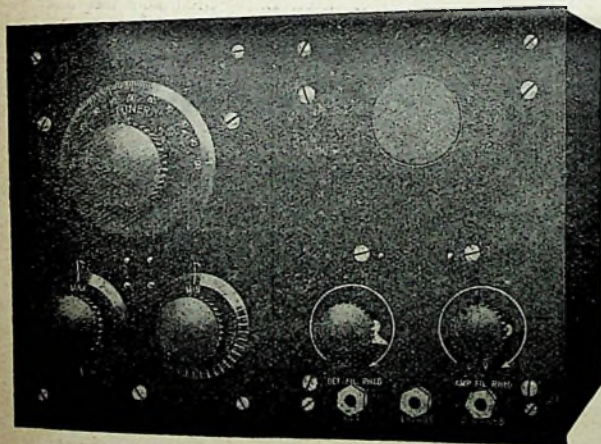
A. A. POSTHUMUS
HEERENGRACHT 545—549,
AMSTERDAM.

(Levering geschiedt uitsluitend via den
handel.)



TELEFUNKEN

Amateurtoestellen.

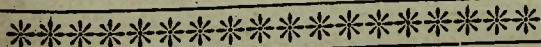


Telefunken D.

VRAAGT PRIJSOPGAVE.

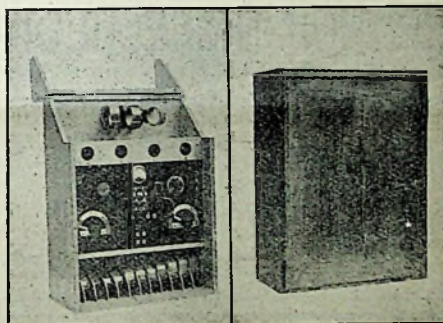
SIEMENS & HALSKE A. G.,
Afd. Telefunken.
Telefoon Haag 1850.

Filiale 's-Gravenhage.
Huygenspark 38—39.
Interc. letters E^I en E^{II}.



**RADIO TECHNISCH BUREAU
„ANETA”**

Nieuwe Markeloscheweg Rijssen.



GEOPEND.

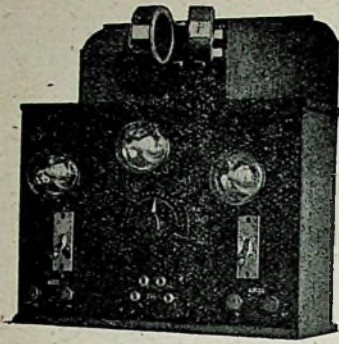
GESLOTEN.

**Universeel ontvangtoestel voor honingraatspoelen
TYPE H. 4.**

Toestel wordt geleverd in geheel afsluitbare gepolitoerd
mahoniehouten kast voor iedere gewenschte lampcombinatie
met primaire en secundaire ontvangst en onze speciaal fijn
regeling voor primaire en terugkoppelspoel.

Het vierlampstype voor gebruik van een, twee, drie of
vier lampen.

- TYPE H. 1. Uitvoering als boven doch met één lamp, 8
spoelen, telefoon, anodebatterij en accu f 185.—.
- TYPE H. 2. Zelfde uitvoering doch met 10-voudige ver-
sterking en fijnregeling voor primaire en terug-
koppeling, prijs compleet f 240.—.
- TYPE H. 3. Gelijke uitvoering als H. 2 doch met 1 detector,
1 hoogfrequent- en 1 laagfrequentversterker-
lamp of twee laagfrequent f 275.—.
- TYPE H. 4. Zelfde uitvoering als H. 2 in gewenschte lamp-
combinatie doch met 16 spoelen, compleet f 400.—.



Seco IV
 PRIMAIR
 ONTVANGER
 MET IN-
 GEBOUWDE
 TWEELAMPS
 LAAG-
 FREQUENT
 VERSTERKER
 Eenvoudige
 behandeling
 Uitstekende
 resultaten

SERIE PARALLEL DRUKSCHAKELAARS
 NIEUW TYPE VOOR IN BOUW
 Prijs f 1.75 Handelaars korting
Radio Maatschappij SECO NASSAU OUWERKERKSTRAAT 3
 DEN HAAG

W. A. RUDER.
 ELANDSGRACHT 12 -- Tel. N. 4238.
 AMSTERDAM.

SPECIALE INRICHTING VOOR
DIEPDruk IN CELLULOÏD.
 Dus UW ADRES voor alle mogelijke
 naamplaatjes voor Radio-Apparaten.

STROOKEN CELLULOÏD (wit of zwart) met
 24 benamingen;
 GRADEBOGEN direct leverbaar à f 0.50.
 Gratis monsters en speciale prijs voor Handelaars
 direct na aanvraag.

RADIO-ELECTRO TECHN. BUREAU
VAN SANTEN & SCHILLING
 ZWARTJANSTRAAT 69 - ROTTERDAM.

Wij leveren onze toestellen aan verschillende
 groote ondernemingen. Waarom niet aan U?
 1 lampstoestellen met lamp (Philips), 8 spoelen,
 accu, spanningsbatterij en telefoon . f 125.—
 2 lampstoestellen als boven met 1 lamp 1. fr.
 versterking f 150.—
 3 lamps als boven met 1 lamp hoog 1 detector
 en 1 laag frequent f 175.—
 Desgewenscht ook 1 detector en 2 laag frequent.
 5 jaar garantie. Handelaren korting.
 Tevredenheidsbetuigingen ter inzage.

SMITH & HOOGHOUTD
 Keizersgracht 6 - - Tel. C. 4163
AMSTERDAM

BROWN
 LOUDSPEAKERS en VERSTERKERS
 thans uit VOORRAAD leverbaar.

Telefoons
 worden spoedig verwacht.

Freshman
Roostercondensator
 0.00025 mF met variabele lek-
 weerstand 0-5 Megohm. f 2.65.

Freshman
Roostercondensator
 0.0003 mF. f 0.95.

VRAGEN EN ANTWOORDEN OVER RADIOTELEGRAFIE
 (TECHNIEK)
 door G. EMMERIK
 Prijs f 2.50.

Het *Electro-technisch en Werktuigkundig Weekblad* schrijft:
 Goed gezien was het daarom van den schrijver dit boekje samen te stellen.
 Het is door zijn eigenaardigen opzet van vraag en antwoord, bijzonder
 geschikt voor gebruik op radioscholen, en voor amateurs en leken onmisbaar
 bij de zelfstudie. De schrijver bedoelde het niet als directe handleiding, doch
 meer als controle-middel en toetssteen voor verkregen kennis; daarom is de
 inhoud kort en zakelijk gehouden en zijn slechts de hoogstnoodige figuren
 opgenomen.
 Bijna 400 vragen en vraagstukken bevat dit werkje; deze zijn verdeeld
 in hoofdstukken over magnetisme, statische electriciteit, spanning enz.,
 batterijschakelingen, condensatoren, Ruhmkorff, transformatoren, machines
 en meetinstrumenten, telefoon, koppeling van trillingsketens vonkbruggen,
 scheepsinstallaties, ontvangstations, detectoren, antenne's en elektrodenlampen.
 De ter zake kundige schrijver toont in dit boekje de bewonderenswaardige
 eigenschap bondig en tegelijk zeer duidelijk te kunnen zijn.
 Dit werkje is alom bij den Boekhandel verkrijgbaar en
 tegen inzending van het bedrag bij den Uitgever
N. VEENSTRA, Laan van Meerdervoort 30, Den Haag.